

110. výročí založení střední školy ve Slavkově

U příležitosti tohoto výročí je třeba připomenout, že škola prošla několika názvy a měla několik zřizovatelů.

Její první název v roce 1905 byl – Zemská odborná hospodářská škola. Přes zemědělskou školu a SOU zemědělské, se v roce 1994 stala školou, která integruje studijní a učební obory.

Důležitou etapou pro školu byla „Optimalizace středních škol“ v roce 1998. Došlo ke sloučení tří středních škol v regionu.....

a jednou z nich bylo i SOU strojírenské v Rousínově.

Historie rousínovského strojírenského učiliště sahá do roku 1963.

Město Rousínov je však spíše známo jako město, které se proslavilo dřevozpracujícím průmyslem a výrobou nábytku. I první větší dílna, která se začala zabývat výrobou autokaroserií, byla původně zařízena jako dílna kolářská. Během první světové války měla tato dílna Tomáše Lepila až 70 zaměstnanců. Po válce ale odbyt kolářských výrobků poklesl a p.Lepil svou dílnu přeorientoval na zhotovování součástí ke karoseriím osobních i nákladních automobilů. Dílna prosperovala a zakázek bylo dost a tak nebylo divu, že počet zaměstnanců stoupl až na 260 osob. Ještě během konjunktury, ve dvacátých letech, provedl Lepil modernizaci strojního zařízení a instaloval vlastní generátor na výrobu elektrické energie. Ale hospodářská krize ve třicátých letech dolehla i na Lepilův podnik a tak na konci roku 1933 zde pracovalo pouze 33 dělníků, a to ještě s omezenou pracovní dobou.

Řada dělníků proto hledá práci i za hranicemi – ve Vídni. Takový stav trval až do roku 1937, kdy došlo obnovení stálé výroby a počet dělníků byl částečně naplněn.

**SOU
Strojirenské
ROUSÍNOV**

Období protektorátu a druhé světové války je poznamenáno uspokojováním zakázek pro vojenské účely, jsou navazovány komerční styky s německými obchodníky. Stav zaměstnanců je opět omezen brannou povinností mladých lidí a nuceným nasazením k práci v říši.

Po skončení války a až do roku 1948 se do Slavíkovíc /místní část Rousínova / vrátila výroba autodílů a karoserií pro autobusy. V roce 1948 byl Lepilův podnik znárodněn a zařazen do národního podniku Karosa Vysoké Mýto. Se začleněním do vyššího hospodářského celku se v Rousínově přestaly vyrábět karoserie pro autobusy a jejich výroba byla převedena do Vysokého Mýta. Slavíkovický závod se začal zabývat výrobou různých karosářských náhradních dílů a přešel na stavbu speciálních vozidel. Zaměstnanci a i vedení podniku museli často překonávat těžkosti vyplývající ze změn sortimentu výrobků. Přicházeli noví pracovníci, které bylo nutné nejprve zapracovat v karosářském oboru. Stále častěji to byly i ženy z domácnosti.

Řešení se nabízelo – vychovat svoje dělníky. Ale ze strany nadřazených hospodářských celků nebylo pochopení. Až později a to psal již rok 1963. To byl rok, kdy se poprvé v historii učňovského školství v Rousínově začíná s výukou učňů v oboru karosář a strojní zámečnick,

Ale mezi tím ještě dojde několikrát ke změně názvu závodu. Závod jako takový prochází modernizací strojního zařízení, jsou přistavovány nové výrobní haly, ale sortiment výroby zůstává i dále stejný – náhradní díly pro karoserie nákladních a účelových automobilů.

Ale než dojde v roce 1963 ke zřízení odborného učiliště, jsou noví karosáři připravováni na své povolání přímo v závodě. Na konci padesátých let je do rousínovského SVA přesunuta náročná výroba účelových vozů.

Po dohodě s krajskými školskými orgány je v závodě zřízeno učňovské středisko zajišťující praktický výcvik s 21 žáky. Jsou mezi nimi budoucí karosáři, zámečníci, nástrojaři a elektromechanici, Dohledem nad odborným výcvikem byl pověřen pan Varta Fr., administrativní záležitosti učňů vedl pan Maleček L.

Výuka těchto prvních žáků probíhala tak, že tři dny v týdnu vykonávali praktickou výuku v prostorách závodu a další tři dny se vzdělávali v teoretických předmětech na učilišti ČSAO v Brně. A od září roku 1958 dochází k rozhodnutí, že OU ČSAO bude každým rokem zajišťovat teoretickou výuku pro celou třídu karosářů pro SVA Rousínov.

Plán výroby byl každým rokem úspěšně plněn a výsledky stavěly rousínovský závod SVA na přední místa celého podniku. A i chod učňovského střediska se úspěšně rozvíjel. Významně k tomu přispělo rozšíření stavu pedagogických pracovníků o zkušené odborníky – karosáře. Mistři odborného výcviku byli v té době Lad. Maleček, Ludvík Páviš, Stanislav Viktorín, Bohuslav Černý, Alois Bednář a Miloš Skácel.

S přibývajícimi úkoly závodu a i s přibývajícím počtem učňů, bylo nutné připravit celou pedagogickou agendu. Vytvořit učební osnovy a tematické plány, jak pro karosáře, tak i pro obor strojní zámečnick. Bylo nutné vytvořit normy náradí a zajistit nutné množství pro celé středisko. V té době ještě středisko nemělo svou vlastní dílnu a učni byli na pracovištích – dílnách závodu. Mistři odb.výcviku měli deníky, do kterých se zapisovalo plnění osnov.

Je však nutné podotknout, že i přes tento pokrok, byli učni i s mistrem zařazeni do výrobního programu dílen. Učni tak získávali zkušeností nejen od mistrů odborného výcviku, ale měli i možnost sledovat a účastnit se práce přímo ve výrobě.

Práce mistrů OV nespočívala jen ve vedení odborného výcviku, ale pro učně byly zřizovány zájmové kroužky, organizovány sportovní soutěže a učni i pomáhali brigádami v místním JZD při sklizni úrody.

Za zmínku snad stojí i to, že v roce 1960 byla přijata do prvního ročníku i tři děvčata. A to do učebního oboru karosář.

Rok 1961 je důležitým mezníkem pro učňovské školství rousínovských karosářů. Je to rok kdy učňovské středisko získalo poprvé vlastní dílenské prostory. Jednalo se o bývalé dílny stolařů a dílnu, kde se opravovali zemědělské stroje. Obě dílny byly na ulici Rudé armády a proti sobě přes silnici. Praktická výuka v těchto dílnách probíhala až do roku 1990. Byly využívány většinou jako prostory pro první a druhé ročníky. Žáci třetích ročníků vykonávali praxi na provozních pracovištích, která byla smluvně zajišťována po celém regionu anebo přímo ve výrobním závodě.

A tou druhou, slavnostní událostí roku 1961, bylo první vyřazení absolventů karosářů a strojních zámečnicků. A že se učňovskému středisku skutečně dařilo, svědčí i fakt, že mu byly svěřovány rozsáhlejší práce. Jednou z nich byla počátkem roku 1962 oprava havarovaného autobusu Š- RTO Lux. Pro zdárné splnění

zakázky bylo nutné zajistit materiál, zhotovit velké množství šablon a přípravků na detailní části karoserie. A ještě tak náročnou práci ztěžoval fakt, že učňovské středisko nemělo vlastní dílnu, do které by se vůbec autobus vešel. A tak se při práci bojovalo i s nepřízní počasí a tím i s možností používat elektrický proud. Přes všechny potíže byla zakázka splněna v termínu a ke spokojenosti zákazníka.

Další práce podobného typu nedaly na sebe dlouho čekat. Ještě téhož roku byla

učňovskému středisku svěřena další velká oprava autobusu pro ČSAD Krnov. Díky těmto dvěma velkými zakázkám se náročné opravy staly trvalou náplní činnosti učňovského střediska.

Tyto úspěchy na sebe soustředily pozornost dalších zájemců o výuku v tomto oboru. A zájem byl z celého Jihomoravského kraje. Nadešel čas tento problém řešit do důsledků. Vedení závodu po mnoha složitých jednáních s resortními i školskými orgány přistoupilo na zřízení odborného učiliště při národním podniku SVA Rousínov. Stalo se tak v roce 1963 a největší zásluhu na otevření odborného učiliště měl tehdejší ředitel závodu Schreiber a krajský školní inspektor Vránek.

....a to jen vagon, kde se vyučovalo

MNV v Rousínově vypomohl předáním budovy školy a místní ZDŠ vypomohla nábytkem. UŠ na ul. Příční a OU na Bratislavské ul. zapůjčilo do začátku potřebné učebnice.

Byli přijati noví učitelé všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů. A tak se v začátcích setkáváme se jmény: Flössler, Moudrá, Skula, Chyňa, Dvořáček, Klimeš. V tom prvním roce byla zřízena jen jedna třída, ale v dalších letech se vzdělávalo až 245 učňů v devíti třídách. Zajímavým řešením nedostatku prostorů /část budovy byla v prvních letech využívána pro potřeby OO-VB/ bylo umístění starého vyřazeného železničního vagonu na zahradu školy. Ten sloužil jako učebna pro jednu třídu. Situace se zlepšila po odstěhování oddělení Veřejné Bezpečnosti. Uvolněné prostory byly upraveny pro potřeby výuky. V té době se zde připravovali na povolání učni ze 40 závodů. A jelikož škola neměla vlastní ubytovací prostory, muselo téměř 90% žáků dojíždět.

Později došlo ke spolupráci s učilištěm UP Rousínov a dojíždějící učni byli ubytováni v Domově mládeže při UP Rousínov. A díky tomuto řešení se začíná rozvíjet i mimoškolní činnost. Pod vedením pedagogického sboru získávají žáci řadu ocenění ve sportovních soutěžích. Výrazných úspěchů dosahují v rámci jihomoravského kraje v přeboru ve stolním tenisu, kopané a ledním hokeji. Ve školním roce 1969 -70 je konečně dojednána s vedením podniku modernizace školy. Je vybudováno ústřední topení, zrekonstruovány jsou všechny

prostory určené pro výuku. Rozšířil se i pedagogický sbor. Pod vedením ředitele školy ing. Ludvíka Páviše zde vyučují všeobecně vzdělávací předměty Alena Hykšová, Helena Maršálová, odborné předměty Liška, Flössler, Časný a jsou zde i externí učitelé ze závodu. Odborný výcvik dále vedou Maleček, Černý, Frank, Mazel.

Úspěšná léta učiliště končí optimalizací a sloučením s dalšími školami

V roce 1971 je do funkce vedoucího odborného učiliště jmenován Karel Buzek a dosavadní vedoucí Páviš odchází do Brna. Hned následující rok slaví učiliště deset let trvání a veřejnosti je v rámci 750. výročí založení města Rousínova představena práce učňů pod názvem: „Rousínov nejen nábytkářský“. Jsou vystavovány práce nejen z odborného výcviku, ale i ze zájmové a umělecké činnosti žáků.

Školní rok 1980- 1981 začíná pod novým názvem – Střední odborné učiliště strojírenské. Nosnou činností výuky byla příprava mládeže pro výkon dělnických povolání v učebním oboru - Klempíř se zaměřením pro karoserie. Organizačně bylo SOU začleněno do n.p. Praga AZKG se sídlem v Praze 9 – Vysočanech. Technická a hospodářsko-správní činnost SOU, byla řízena ze závodu Praga Rousínov. Ve funkci ředitele SOUs zůstává i nadále pan Karel Buzek a na místo zástupce ředitele pro teoretickou výuku se vrací ing.Ludvík Páviš. Vedením praktické výuky je pověřen Ladislav Maleček. Praktická výuka i nadále probíhá

v renovovaných prostorech na ulici Rudé armády, známých pod názvy: u Barušů a u Votýpků.

Dalším zlomovým rokem v historii SOU, byl rok 1986. Jak závod Praga Rousínov, tak i SOU, bylo vyčleněno z VHJ ČAZ a začleněno do koncernu strojírenské výroby pro zemědělství. Od této doby přejímá všechny funkce zřizovatele k. p. Agrozet Brno. Pro SOU se, ale nic podstatného nemění. V závodě

je uvolněna jedna výrobní dílna pro účely výuky učňů. Do závodu je převedena praktická výuka učňů třetích ročníků.

SOUs Rousínov má dobré jméno v celém Jihomoravském kraji. A právě na konci let osmdesátých a na počátku let devadesátých je to znát nejvíce. Na SOUs jsou vychovávaní žáci ze 30 závodů Jm kraje. V době 30. výročí od založení učňovského střediska prošlo školou více jak 1300 absolventů – klempířů pro karoserie a strojních zámečnicků.

Žáci jsou úspěšní nejen ve vědomostech a dovednostech v oboru, ale dosahují výborných výsledků i v soutěžích literárních. Při škole pracuje několik zájmových kroužků pod vedením pedagogů. Velmi dobrého hodnocení dosahují kroužky sportovní, fotografický, literární a hudební. Žáci se zúčastňují nejen soutěží v rámci resortu Agrozet Brno, ale jsou úspěšní i v soutěžích pořádaných odborem školství Jm kraje.

Tradice soutěží v odborných vědomostech umožnila žákům SOUs porovnávat svoje umění s nesrovnatelně většími zařízeními – Karosa Vysoké Mýto nebo AZNP Mladá Boleslav. A i na této úrovni jsou naši žáci velmi úspěšní. A právě za tyto dobré výsledky byla škola v roce 1988 oceněna nejvyšším vyznamenáním v rámci koncernu Agrozet.

Konec 80. let přináší do historie školy další změnu v názvu. Rousínovský závod je vyčleněn z koncernu Agrozet a stává se samostatným podnikem s názvem Rostroj Rousínov. Ale k největší a nejdůležitější změně dochází v roce 1991.

SOUs je odloučeno od závodu a stává se samostatným právním subjektem. V této souvislosti je nutné zřídit samostatný ekonomický úsek. Hlavním účetním je jmenován pan Jandl- zkušený ekonom

s dlouhou praxí právě v rousínovském Rostroji.

A dochází k dalším změnám ve vedení SOUs. Pan Buzek odchází do důchodu a na jeho místo je v konkurzním řízení vybrán ing. Miloš Žoček.

Pan Buzek nastupuje do funkce statutárního zástupce ředitele SOUs a vede ekonomický úsek školy.

S ekonomickou samostatností a právní subjektivitou vznikl pro SOUs závažný problém. Aby škola zůstala i dále v síti středních škol, musela se řešit otázka prostorů pro odborný výcvik. V rámci restitucí se musely vyklidit prostory na ulici Rudé armády a nakonec i prostory v samotném závodě Rostroj.

Vedení školy je postaveno před úkol výstavby nových dílenských prostorů. Celá výstavba je rozdělena do čtyř etap. V roce 1991-92 jsou vybudovány učebny odborného výcviku pro první a druhý ročník a sociální zařízení, včetně šaten pro praktickou výuku.

Do konce roku 1993 je dokončena dílenská hala pro třetí ročník, včetně nezbytného karosářského zařízení. Současně s tím je vybudována nutná komunikace k dílenským prostorům.

V roce 1993 – 94 je ke stávající dílenské hale přistavěna poslední část pro praktickou výuku. Jedna větší dílna, ve které je vyučován druhý a třetí ročník karosářů a jedna menší dílna pro výuku základních rukodělných dovedností.

Ředitel školy se tak stal opravdovým manažerem a výchovná a pedagogická práce řídili PaedDr. Karel Häring – zást.ředitele pro teoretickou výuku a Mgr. Jaroslav Janík – zást.řed. pro praktickou výuku.

V roce 1996 je výstavba dokončena vybudováním skladových prostorů a přístavbou školy. Ve školním roce 1994-95 je rozhodnuto o otevření nového učebního oboru. Je to výuka budoucích prodavačů – prodavaček smíšeného zboží. O obor byl ve vyškovském regionu velký zájem. Do této doby byl tento obor vyučován jen v Brně a Prostějově.

Rok 1996 přinesl pro učňovské školství další změny. Tou nezávažnější bylo převedení zařízení SOU od MH pod Ministerstvo školství. A právě od této doby se začíná rýsovat nová koncepce výchovy žáků pro dělnická povolání. Hledají se úspory ve financování škol a stále častěji se hovoří o slučování SOU ve větší celky.

Projekt MŠMT nazvaný „Optimalizace sítě středních škol“, z roku 1997 znamenal pro SOUs Rousínov prakticky konec právní subjektivy a začlenění toho zařízení do většího celku školského zařízení v rámci okresu. Ve vedení ISŠ Slavkov dochází ke změně, stávající ředitel je jmenován do funkce OU Vyškov pro odbor středního školství a na jeho místo je vypsáno výběrové řízení. Na základě výsledků tohoto řízení je do funkce nového ředitele ISŠ Slavkov jmenován ing. Žoček a řízením SOUs Rousínov je pověřen do doby sloučení, a tedy pro školní rok 1997–98, Mgr. Jaroslav Janík.

A tak od 1. září 1998 se stává SOUs Rousínov odloučeným zařízením Integrované střední školy ve Slavkově u Brna. V rousínovském SOUs je zrušen ekonomický úsek, pan Buzek odchází do důchodu a vedoucí funkci přebírá Mgr. Jaroslav Janík.

Tím se vlastně ukončila čtyřicetiletá historie strojírenského učňovského školství v Rousínově a další fungování odloučeného pracoviště je již řízeno ze Slavkova.

Rok 1998 je tedy rokem, ve kterém končí právní subjektivita SOUstrojírenského Rousínov. Areál na ulici Kalouskova, ale dále slouží k výuce žáků v oboru opravář strojů a zařízení se zaměřením na karoserie a k výuce žáků oboru prodavač-ka smíšeného zboží.

Škola je odloučeným pracovištěm, které je řízeno ředitelem školy ISŠ Slavkov u Brna, prostřednictvím vedoucího OP. Touto funkcí je pověřen Mgr. Jaroslav Janík. Zástupce pro teoretickou výuku PaedDr. Karel Häring je pověřen řízením druhého odloučeného pracoviště ISŠ /bývalá ISŠ managementu ve Slavkově u Brna/.

V červenci 2001 jmenuje ředitel ISŠ ing. Žoček do funkce vedoucího technického úseku Mgr. Janíka a na místo vedoucího OP Rousínov je jmenován PaedDr. Häring. Tento stav trvá do roku 2003, kdy odchází pan Häring do důchodu a do Rousínova se zpět vrací Mgr. Janík. Technický úsek je sloučen s ekonomickým úsekem školy.

V Rousínově se plnohodnotně vyučují oba učební obory dalších pět let. V tomto období je přesunut ze Slavkova do Rousínova učební obor pro opraváře zemědělských strojů. Na školu přicházejí noví učitelé a někteří z nich vyučují střídavě ve Slavkově a v Rousínově. Postupně se začíná projevovat menší zájem o učební obory. S rokem 2008 se opět začíná jednat o další etapě optimalizace učňovského školství a tím o dalším slučování středních škol v regionu.

V roce 2008 je jmenován do funkce ředitele školy Mgr. Josef Smejkal a ing. Žoček přechází na post učitele odborných předmětů. A je také rozhodnuto s konečnou platností o sloučení SOU nábytkářského v Rousínově s ISŠ Slavkov. Po odchodu Mgr. Jar. Janíka do důchodu je jmenován vedoucím odloučeného pracoviště v Rousínově ing. Bábek, dosavadní ředitel SOUn. Teoretická výuka je postupně přesunuta do areálu SOUn a odborný výcvik je ještě do roku 2010 ve stávajících dílenských prostorách bývalého strojírenského učiliště. Za provozu dochází k přesunu dílenského zařízení do areálu SOUn. Dílny jsou přebudovány a upraveny tak, aby vyhovovaly všem normám, především normám požárním.

A tak 30. června 2009 se slavnostně, za přítomnosti všech bývalých pedagogů a provozních pracovníků, uzavírá škola, ve které splnilo závěrečnou zkoušku více jak 1500 klempířů-karosářů a 300 prodavačů a prodavaček.

V tomto období se výrazně projevily úbytek žáků v učebních oborech. V roce 2011 je ukončena výuka v učebním oboru opravář zemědělských strojů a ze stejného důvodu není

v roce 2012 otevřen první ročník učebního oboru klempíř-karosář. Přihlášeným žákům je nabídnut učební obor automechanik, nebo možnost přesunutí přihlášky do Brna.

Na závěr je nutné připomenout jména těch, kteří se za dobu pětadvaceti let podíleli na výchově, vzdělávání a předávání odborných dovedností jak v oboru karosář, tak v oboru prodavač.

Někteří z nich, kteří byli u počátků strojírenského učňovského školství, se již 110. výročí nezúčastní. A tak alespoň připomeňme jejich jména.

Mezi těmi prvními, kteří předávali znalosti a zkušenosti z praxe byli: ing. L. Páviš, L. Maleček, Fr. Varta, St. Viktorín, B. Mazel, A. Frank, B. Černý, V. Časný, M. Houdek, E. Liška, V. Flössler, J. Toman, D. Moudrá

Je nutné vzpomenout i učitele odborných předmětů a od roku 1990 ředitele ing. Miloše Žočka.

Ve vedoucích funkcích školy byli: K. Buzek, Mgr. Janík, PaedDr. Häring a již jmenovaní Páviš, Žoček, Maleček.

O teoretické vzdělávání se zasloužili: A. Hykšová, E. Smutná, D. Stryjová, Mgr. E. Zemánková, M. Zbořil, Ing. R. Kučera, P. Šafář, RNDr. V. Pytela, Ing. S. Otáhal, J. Lekavý.

Praktickou výuku vedli: M. Suchomelová, Z. Vartová, Z. Procházková, R. Zrotalová, Vl. Koutný, J. Moudrý, Fr. Zouhar, L. Skokan, J. Wagner, A. Bednář.

O provozní záležitosti se starali: M. Jandl, M. Hálová, J. Honsová, M. Vlachová, E. Nohelová, M. Stejskalová, Z. Ivančo, I. Honková, L. Zapletalová.

Snahou všech výše uvedených pracovníků jistě bylo dobře připravit žáky pro zvolené povolání. Díky své dobré pověsti a pro společnost dobře odvedenou výchovnou a odbornou prací bude škola vždy v paměti rousínovské veřejnosti.

Co říci závěrem?

Zcela jistě je třeba popřát všem pracovníkům a studentům ISS Slavkov do dalšího desetiletí hodně úspěchů a kvalitních výsledků ve výchovné práci a pokračovat tak v tradicích školy.

S použitím archivních materiálů a ze vzpomínek bývalých pedagogů SOUs Rousínov zpracoval Mgr. Jaroslav Janík